

Športové triedy a športové gymnázia- analýza stavu a návrhy riešení

Cieľ: Poskytnúť všetkým dotknutým komplexnú informáciu o statuse, financovaní a pridanej hodnote športových tried a športových gymnázií pre budúcnosť futbalu v SR nielen pre potreby zasadnutia Rady ministra pre šport dňa 4.11.2013.

Dôvod vypracovania analýzy: MŠVVaŠ SR bol do medzirezortného pripomienkového konania (MPK od 15.10. do 5.11.2013) daný [návrh](#) na zmenu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov.

Tento návrh predpokladá svoju účinnosť po prijatí od 1.1.2014 s cieľom zvýšiť 12 športovým gymnáziám- 8 verejným a 4 súkromným- (12 ŠG) dotácie v roku 2014 o celkovo 219 887,5 euro. MŠVVaŠ SR má spomedzi všetkých ministerstiev najväčší rozpočet, avšak [výdavky na vzdelávanie oproti HDP patria na Slovensku medzi najnižšie v OECD.](#)

Mali by sme teda zvyšovať výdavky na vzdelávanie a tiež efektívnejšie rozdeľovať dostupné zdroje, a to sa týka i celkového rozpočtu 12 ŠG, ktorý je pre rok 2013 5 679 574 euro, z ktorých zriaďovatelia musia od 1.1.2013 do 31.12.2013 12 ŠG prideliť 5 360 635 euro.

Podstata návrhu: Náklady pre štát na regionálne školstvo sa určujú pomocou normatívneho financovania, v ktorom je rozpočet pre jednu školu daný ako počet jej žiakov krát normatív na jedného žiaka, doplnený o dohodovacie konanie, v ktorom sa výška normatívnych prostriedkov ešte dodatočne upravuje .

Pre rôzne typy škôl existujú rôzne normatívy: gymnáziá majú jeden (1471,66 euro na 1 študenta/rok), športové gymnázia iný (2511,25 euro na 1 študenta/rok)¹ a stredné odborné školy majú 14 rôznych normatívov.

Materiál navrhuje okrem iného pre futbal významným spôsobom zmeniť ~~dnešný platný a účinný právny stav~~ týkajúci sa financovania futbalu v športových triedach a športových gymnáziách nasledovne :

1. Teraz § 4 ods. 3 piata veta znie: ~~Normatív na žiaka základnej školy, ktorý navštevuje triedu so športovou prípravou, je 108 % normatívu na žiaka vzdelávajúceho sa v dennej forme štúdia.~~
Pri prijatí návrhu § 4 ods. 3 piata veta by znel : „Normatív na žiaka základnej školy, ktorý navštevuje športovú prípravu, je 108% normatívu na žiaka vzdelávajúceho sa v dennej forme štúdia.“.

2. Teraz § 4 ods. 5 písmeno g) znie:

~~(5) Pri výpočte normatívu podľa § 3 ods. 5, 10, 13, 16 a 17 sa~~

~~g) žiak navštevujúci triedu základnej školy so športovou prípravou započítava s koeficientom 1,08;~~

Pri prijatí návrhu § 4 ods. 5 písmeno g) by znel :

¹ Obe čísla v zátvorkách sú pre kalendárny rok 2013 tzv. výška normatívu spolu stred po zohľadnení KKŠ

(5) Pri výpočte normatívov podľa § 3 ods. 5, 10, 13, 16 a 17 sa
„g) žiak základnej školy navštevujúci športovú prípravu započítava s koeficientom 1,08.“.

Odôvodnenie k týmto bodom z dôvodovej správy- osobitnej časti návrhu:

Navrhuje sa upraviť financovanie nákladov na športovú prípravu v základných školách. Náklady na športovú prípravu sa navrhujú poskytovať rovnakým spôsobom ako na športovú prípravu v športových gymnáziách, t.j. podľa počtu žiakov školy, ktorí sa zúčastňujú športovej prípravy. Dôvodom zmeny je efektívne vynakladanie finančných prostriedkov na tento účel. To znamená neposkytovať finančné prostriedky na športovú prípravu žiakov športovej triedy základnej školy, ktorí sa nezúčastňujú športovej prípravy.

~~3. Teraz v prílohe č. 2 nariadenia v treťom riadku stĺpci Koeficient prevádzkovej náročnosti (KPRN) pre športové gymnázia je 2,000.~~

Pri prijatí návrhu by sa v prílohe č. 2 nariadenia v treťom riadku stĺpci Koeficient prevádzkovej náročnosti (KPRN) pre športové gymnázia číslo „2,000“ nahradilo číslom „2,500“.

Číslo kategórie	2.	3.
Kategória škôl s jednotným mzdovým normatívom a s jednotným normatívom na vzdelávací proces	Gymnázia	Športové gymnázia
Počet žiakov na pedagogického zamestnanca	10,5	5,5
Počet nepedagogických zamestnancov na pedagogického zamestnanca	0,26	0,24
Časť platu pedagogického zamestnanca pripadajúca na jedného žiaka	0,0952	0,1818
Časť platu nepedagogického zamestnanca pripadajúca na jedného žiaka	0,0248	0,0436
Prepočet platu nepedagogického zamestnanca na pedagogického zamestnanca	0,0165	0,0291
Príspevok na mzdy pripadajúci na jedného žiaka vyjadrený ako časť platu pedagogického zamestnanca	0,1117	0,2109
Koeficient personálnej náročnosti (KPN)	1,820	3,435
Koeficient ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu (KENVP)	1,410	2,217
Koeficient prevádzkovej náročnosti (KPRN)	1,000	2,000 Návrh 2,5000

Odôvodnenie k tomuto bodu z dôvodovej správy- osobitnej časti návrhu:

Pre kategóriu stredných škôl - športové gymnázia sa navrhuje zmeniť koeficient prevádzkovej

náročnosti z doterajšieho koeficientu 2, 0 na koeficient 2, 5. Zmena s navrhuje v súlade s úlohou B. 21. uznesenia vlády SR č. 638/2012 z 21. 11. 2012 k Správe o niektorých problémoch v oblasti územnej samosprávy a návrhy na ich riešenie. Športové gymnáziá dlhodobo poukazujú na nízky prevádzkový normatív na jedného žiaka, z ktorého nedokážu pokryť prevádzkové náklady vlastných športovísk a prenájom cudzích. Súčasný normatív pokrýva zabezpečenie športovej prípravy približne na 2 až 3 mesiace v školskom roku, pričom športová príprava sa realizuje až 11 mesiacov v školskom roku.

Analýza návrhu a jeho dopadov pre prezidenta SFZ:

1. Návrhy MŠVVaŠ SR v bode 1 a 2 by po prípadnom prijatí znamenali menej finančných zdrojov pre ZŠ majúce športové triedy v roku 2014.

Zasiahne to negatívne ([podľa údajov z 2011- s.20](#)) celkovo 10 001 žiakov- celkovo 7401 chlapcov (z nich 3188 futbalistov a 33 futsalistov) a celkovo 2600 dievčat (z nich 86 futbalistiek a 21 futsalistiek).

Celkový úbytok iba pre futbal/futsal pre komplexnosť nie je možné vyčíslieť.

Koľko z týchto 3188 futbalistov, 33 futsalistov, 86 futbalistiek a 21 futsalistiek evidovaných v športových triedach je zároveň i skutočne v dlhodobej športovej príprave v útvaroch talentovanej mládeže pri futbalových kluboch- riadnych členoch SFZ a spolufinancovaných MŠVVaŠ SR cez SFZ z prostriedkov Národného programu rozvoja športu [v roku 2013 v celkovej výške 2 990 500 euro](#), z ktorých je účelovo viazaných na športovo- talentovanú mládež 571 600 euro, dnes nie je známe.

2. Návrhy MŠVVaŠ SR v bode 3 by po prípadnom prijatí znamenali viac finančných zdrojov pre športové gymnáziá od 1.1.do 31.12. 2014 s cieľom o celkovo 219 887.5 euro.

Predkladané znenie nariadenia je v rozpore s deklarovaným cieľom v Pláne legislatívnych úloh Vlády SR na rok 2013.

[Plán legislatívnych úloh Vlády SR na rok 2013](#) predpokladá ako úlohu č. 19 pre MŠVVaŠ SR predložiť do Vlády SR v decembri 2013 návrh zmeny nariadenia č. 630/2008 okrem iného s cieľom: *“Ide o zmeny v jednotlivých kategóriách stredných odborných škôl v súvislosti so schválením nových od odborov vzdelávania z experimentálneho overovania a v súvislosti s efektívnejším vynakladaním finančných prostriedkov na žiakov športových gymnázií.*

12ŠG dostáva na študenta/rok v roku 2013 o 1039,59 euro viac na študenta/rok² viac ako gymnázia, ktoré nie sú športové, čo celkovo v roku 2013 znamená sumu tzv. nadnormatívu športových gymnázií 2 612 489,67 euro resp. 2 663 429,59 euro.

V športových gymnáziách totiž dnes študuje podľa údajov z návrhu nariadenia z októbra 2013 2513 študentov, ([podľa údajov z 2011- s.18](#)) to bolo celkovo až 2 562 študentov. Z nich bolo celkovo 1768 chlapcov (z nich 771 futbalistov) a celkovo 2600 dievčat (z nich 33 futbalistiek), čo činí celkový podiel futbalu na všetkých študentoch 12ŠG (2562/80) 31.38%!

Koľko z týchto 771 futbalistov a 33 futbalistiek je dnes športovými reprezentantmi SR vo futbale nie je známe- expertný odhad po získaní dát od pracovníkov SFZ resp. ÚTM hovorí, že menej

² Suma vznikla odrátaním pre kalendárny rok 2013 odčítaním tzv. výšky normatívu spolu stred po zohľadnení KKŠ gymnázia od výšky normatívu spolu stred po zohľadnení KKŠ športového gymnázia.

ako 100. Z 21 hráčov hráčov tvoriacich tím reprezentácie SR U17, ktorý sa v roku 2013 úspešne zúčastnil MSU17 v SAE bolo 9 študentov ŠG, z 8 náhradníkov boli ďalší 4.

Zároveň od roku 1993, od vzniku SFZ platí, že neexistuje žiadny seniorský reprezentant/ka SR vo futbale, ktorý nesúťažil vo futbale za reprezentáciu už v kategórii U15-U19.

Koľko z týchto 771 futbalistov a 33 futbalistiek, ak aj nie sú v reprezentácii U15-U19, no aspoň sa zúčastňujú skutočne dlhodobej športovej prípravy zároveň v útvaroch talentovanej mládeže spolufinancovaných MŠVVaŠ SR cez SFZ z prostriedkov Národného programu rozvoja športu pri futbalových kluboch dnes- v novembri 2013, nie je takisto známe.

Aká malá časť z tých, ktorí sa jej zúčastňujú, majú zároveň ešte reálnu šancu počas dospievania vo veku 16, 17, 18 či 19 rokov sa stať profesionálnym športovcom, je takisto neznáme.

V Bratislave, 3.11. 2013

Vypracoval: Ladislav Križan